

ЯКІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА СИСТЕМА ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

О.І. Лугова, к.е.н., асистент

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

Розвиток бухгалтерського обліку пов'язаний з підвищенням якості облікової інформації, використання якої в управлінні останнім часом розцінюється як найважливіший фактор підвищення ефективності функціонування підприємств.

Світове бухгалтерське наукове співтовариство, декларуючи позицію, що в сучасних умовах система бухгалтерського обліку виступає основним інформаційним джерелом для прийняття управлінських рішень, апіорі на перший план висуває проблему якості облікової інформації, що надається користувачам для прийняття рішень.

Для характеристики сучасного стану системи бухгалтерського обліку та звітності поняття якості інформації використовується М. Т. Білухою та Т. В. Микитенко [1]. Н. О. Лоханова також зазначає, що в умовах інституційних змін при реформуванні бухгалтерського обліку і звітності в Україні доречно здійснити максимум дій, щоб підвищити значимість саме бухгалтерського обліку, спрямованого на формування якісної звітності для всіх груп користувачів [2].

Якість облікової інформації розглядається вітчизняними та зарубіжними вченими як основна проблема подальшого розвитку міжнародної облікової системи, від успішного вирішення якої залежать її престиж серед інших наук соціально-економічного спрямування, а також репутація як основного джерела формування інформації на підприємстві для прийняття рішень.

Вперше питання про якість облікової (бухгалтерської) інформації було піднято на початку 60-х рр. ХХ століття в рамках розробки міжнародних стандартів фінансової звітності, коли були сформульовані вимоги до фінансової звітності.

Якість облікової інформації є синтетичною категорією і розкривається через сукупність властивостей (характеристик), що відображають ступінь придатності даної інформації для досягнення певних цілей і вирішення конкретних завдань, що стоять перед користувачами.

Для того щоб задовольнити потреби всіх зацікавлених користувачів, необхідна різнопланова інформація, так як кожна група має свої інтереси. Інформаційні потреби зацікавлених користувачів полягають в необхідності отримання відомостей про діяльність підприємства та його майновий стан. Для цього в системі бухгалтерського обліку формуються:

– облікова і звітна інформація, корисна внутрішнім користувачам - для прийняття управлінських рішень, планування, аналізу, контролю виробничої і фінансової діяльності;

– звітна інформація про фінансовий стан підприємства, фінансові результати діяльності, корисна широкому колу зовнішніх користувачів при прийнятті рішень.

Багато дослідників в сфері обліку приділяють увагу проблематиці підвищення якості облікової інформації.

Вважаємо, проблема підвищення якості облікової інформації може бути вирішена тільки при спільних зусиллях держави, професійного співтовариства бухгалтерів, керівників і головних бухгалтерів підприємств шляхом системного і взаємопов'язаного здійснення цілого комплексу заходів з розробки та впровадження системи забезпечення якості такої інформації. У структурі системи забезпечення якості облікової інформації, на нашу думку, доцільно виділити чотири взаємопов'язаних елементи:

1) нормативне регулювання організації, методології та методики бухгалтерського обліку і звітності. Відомо, що в першу чергу якість облікової інформації залежить від використаної методології її формування, а також від рівня регламентації основних

принципів і правил. Якість облікової інформації досягається при правильному і своєчасному виконанні всіх вимог нормативно-законодавчих актів з обліку і звітності.

2) раціоналізація використання кадрового потенціалу бухгалтерії. На якість облікової інформації впливають особи, які формують і подають цю інформацію, а саме такі їх характеристики, як ступінь володіння даними про підприємство, знання чинного законодавства та вміння використовувати різні правові норми, інформаційні системи. На думку автора, цей елемент є найбільш складним, тому що пов'язаний з дією людського фактора. Операції, що проводяться на підприємстві, базуються на професійному судженні бухгалтера. Так, бухгалтерам слід, з одного боку, об'єктивно відображати фінансово-господарську діяльність підприємства, а з іншого - покладатися на думку користувачів облікової інформації. Поряд з професіоналізмом осіб, які ведуть бухгалтерський облік, важливою, причому в не меншій мірі, є їх етична позиція. З огляду на це не можна допускати, щоб припущення бухгалтера впливали на якість облікової інформації.

3) технічні ресурси і програмні засоби. Оцінка якості інформації починається перш за все з оцінки джерел її подання - первинних документів, облікових реєстрів і форм фінансової та інших видів звітності. Щоб забезпечити правдивість інформації, необхідно забезпечити правильність її накопичення, способів збору, реєстрації. Сучасний облік немислимий без інформаційної системи, яка обробляє всі первинні дані і виявляє кінцеві результати обліку. Застосування сучасних технічних, програмних (професійні бухгалтерські програмні продукти) і інформаційно-консультаційних ресурсів в разі підвищує якість облікової інформації, є об'єктивною необхідністю і відноситься до одного з методів підвищення ефективності управлінських процесів в цілому.

4) система контролю. Як показує вітчизняна та світова практика, найважливішим елементом забезпечення якості бухгалтерської інформації є її дієвий контроль. У загальному вигляді систему внутрішнього контролю можна визначити як комплекс заходів, що вживаються керівництвом організації для попередження і виявлення негативних подій. Система бухгалтерського обліку є лише частиною внутрішнього контролю. Внутрішній контроль дозволяє оперативно виявляти, запобігати і обмежувати фінансові та операційні ризики, а також можливим зловживанням з боку посадових осіб. Зовнішній аудит являє собою систему незалежних експертних перевірок, метою яких є забезпечення належної якості ведення податкового і бухгалтерського обліку.

Всі зазначені елементи тільки в комплексі можуть забезпечити підвищення якості облікової інформації.

Інформація, яка виходить із системи бухгалтерського обліку, повинна сприяти прийняттю раціональних економічних рішень як всередині підприємства, так і зовнішніми користувачами. Саме користувачі і визначають цінність і, отже, якість інформації. Забезпечення належного рівня якості облікової інформації слід розглядати як умову, досягнення якої забезпечує подальше існування самої облікової системи.

Література

1. Білуха М. Т. Бухгалтерський облік в інформаційних системах управління / М. Т. Білуха, Т. В. Микитенко // Створення інтелектуальної системи обліку для економіки України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Тернопіль : Економічна думка, 2007. – С. 28-31.
2. Лоханова Н. О. Інтеграційні процеси в обліку в умовах інституціональних перетворень: монографія. Херсон: Грін Д.С., 2012. 400 с.